

SENDİKALAR İŞÇİ SINIFINI TEMSİL EDİYOR MU?

Aydınlık Gazetesi, 21 Mart 2017

Yıldırım Koç

TÜİK'in 15.3.2017 günlü verilere göre, 2016 sonunda Türkiye'de gelir getirici bir işte çalışanların sayısı 26,7 milyondur. 26,7 milyon kişi çalışıyor ve 80 milyonun geçimini sağlıyordu.

Bu 26,7 milyon kişinin 18,1 milyonu ücretli (% 68).

4,6 milyon kişi kendi hesabına çalışıyor (esnaf sanatkar, küçük çiftçi, % 17).

2,8 milyon kişi, ücretsiz aile çalışanı (%11).

18,1 milyon ücretlinin yaklaşık 3 milyonu memur ve sözleşmeli personel; yaklaşık 15 milyonu da işçi statüsünde.

Derinleşen kriz, öncelikli olarak işçi statüsünde çalışanların sorunlarını artırıyor. Ücretler ve kıdem tazminatları ödenmiyor. Kapanan işyerlerinden işçiler çıkarılıyor. İşçiler, kredi kartı ve tüketici kredisi borçlarını ödeyemiyor. Sorunlar birbiri üstüne yığılıyor. Ayrıca, bunlar daha başlangıç. Daha neler yaşanacak, neler.

SENDİKALI İŞÇİ SAYISI NE KADAR?

1980 yılı Ekim ayında yapılan nüfus sayımı sonuçları büyük ölçüde güvenilir. Bu tarihte gelir getirici bir işte çalışanların sayısı 18,5 milyondur. Bu kişilerin 6,2 milyonu (%33,5) ücretliydi (işçi ve memur). 6,2 milyon ücretlinin 1,2 milyonu memurdu; yaklaşık 5 milyonu işçiydi. İşçi sendikalarına üye sayısı ise yaklaşık 1,5 milyondur. Diğer bir deyişle, gerçek rakamlara bakıldığında, 1980 yılında işçilerin yüzde 30'u sendikalıydı. Bugün bu oran yüzde 7 civarında.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Ocak 2017 verilerine göre, Türk-İş 890 bin, Hak-İş 489 bin ve DİSK de 142 bin işçiyi temsil ediyordu. Bağımsız sendikaların üye sayısı da 27 bindi.

Sendikali işçi sayısı toplamı 1,5 milyon.

Ancak bu işçilerin epeyce bir bölümü toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında. İşçi sendikalarının örgütleyip menfaat sağladığı işçi sayısı gerçekte 1 milyon civarında.

Bu şekilde bakıldığında, krizden en olumsuz biçimde etkilenecek sendikasız işçi sayısı yaklaşık 14 milyon.

SENDİKASIZ İŞÇİLER İÇİN NE YAPILAR?

İşçi sendikaları konfederasyonları son yıllarda sendikasız işçilerin de çıkarlarını koruma ve geliştirme doğrultusunda ciddi bir çaba göstermediler, hiçbir kitle mücadelesi örgütlemeler.

Asgari ücretteki artış sendikaların büyük çoğunluğunu ilgilendirmiyor. Halbuki asgari ücret tespit komisyonunun 15 üyesinin 5'ini Türk-İş belirliyor. Türk-İş'in asgari ücretin artırılması için herhangi bir kitle eylemini hatırlıyor musunuz? Hatırlayamazsınız, çünkü olmadı.

Türk-İş, Hak-İş ve DİSK'in, evlerde parça başı ücretle üretimde bulunan yüzbinlerce işçinin haklarının korunması ve geliştirilmesi için bir çaba gösterdiğini biliyor musunuz? Bilemezsiniz, çünkü olmadı.

Kaçak işçilikle mücadele, Suriyeli işçilerin yasadışı biçimde çalıştırılmasının önlenmesi, işçilerin banka hesaplarına asgari ücret yatırıldıktan sonra bu paranın bir bölümünün geri alınması, haklarını bilmeyen işçilerin çeşitli biçimlerde mağdur edilmesi gibi konularda da işçi sendikaları konfederasyonları sessiz. Türk-İş ve Hak-İş, hükümetle hiçbir biçimde karşı karşıya gelmemek için elinden gelen herşeyi yapıyor.

Bu konfederasyon ve bağlı sendikaların büyük bölümünün kendi üyeleri için de ne ölçüde çaba gösterdiği tartışılır. Birçok sendikacı, üyesinin düğününde altın takarak, sağlık sorunlarıyla ilgilenecek, çocuğuna yurt bularak, cenazesinin parasız naklini sağlayarak destek buldu; ancak işçi haklarının yasalarla geriye götürüldüğü konularda sessizliğini korudu. Bu olumsuz değişikliklere destek veren sendikacı bile görüldü.

Bu koşullarda sizce Türkiye'deki işçi sendikaları 15 milyonluk işçi kitlesini temsil ediyor mu?